

Бушуулу митинг

Мамырлыкьны кеслерин аямай къоруулагъанлагъа — хурмет этиу, эсгертмелерине зюлле салыу

Аманлыкьчыла 2005 жылда 13 октябрде Нальчикде кюч ведомстволаны объектерине чабыуул этген кюнден бери 21 жыл озганды. Ол кезиуде эмда андан сора жыллада право низамны органларында ишчи борчларын толтура туруп ёлтиюрюлгенлени хурметлерине Нальчикде Милициячылань скверинде тёрели бушуулу митинг ётгенди.

Алайда эсгертмени тийресинде власть органланы келечилери, право низамны саклаучула, кюч ведомстволаны ветеранлары, аманлыкьчылыкьгъа къажау кюрешде жан бергенлени жуукьлары, жамауат да жыйылгъандыла.

Атларына ахыр солгуларына дери кертичилией къалгъанланы эсгериге КъМР-ни Башчысы **Казбек Коков**, Парламентини эм Правительствоу таматалары **Татьяна Егорова** бла **Мусукланы Алий**, премьер-министрини орунбасары **Залим Кашироков**, КъМР-де ич ишлени министри, полицияны генерал-лейтенанты **Вячеслав Крючков** эмда башхала келгендиле.

Эсгериу жумушла башланьрыны аллында уа 2005 жылда этилген чабыуулукьну кезиуонде право низамны саклаучу органларында къуллукь борчларын толтура туруп бандитлени окьларындан ёлгенлени атлары окьулгъанды.

Митингнин башлай, Залим Кашироков 21 жыл мындан алгъа эрттенликде 9 сакьатда Нальчикни орамлары атышууладан толгъанларын, аманлыкьчыла, право низамны саклаучу объектлени чабыуул этип, мамыр жашауу бузаргъа кюрешгенлерин эсге салгъанды.

– Террористе кишини ая-

магъандыла: сабий садланы, шолланы, саулукь саклау учуреденияланы тийрелеринде атышуула ачхандыла, мамыр адамланы жесирге алгъандыла. Ала республиканы тунчукьдурургъа, халкьны къзауатха къошаргъа умут этгендиле. Алай право низамны саклаучула аланы аллары тыйгъандыла. Профессинал билимлерини, бирге келишип ишлегенлерини, кишиликлерини хайырындан 96 боевик жокь этилгенди, террористле муратларына жеталмагъандыла. Мамырлыкьны багъасы артыкъда уллуду – право низамны саклаучу органлада къуллукь этгенден 35 адам жашауларындан айырылгъандыла, дегенди ол.

Залим Карачаевич ол кюнде аманлыкьчылань къолларындан 12 мамыр адам ёлгенин, кёпле жаралы болгъанларын да эсгертгенди. Андан сора жыллада да терроризм башын кётюргенди, малгъунланы къолларындан мамыр адамла, власть органланы келечилери, дин къуллукьчула ауушханларын да айтханды.

– Болсада террористле халкьны бюгалмагъандыла, бизге чюйре келген ниеттерин жаялмагъандыла. Бюгон, Запад къыралла бизге къажау болгъан кезиуде, терроризм жангыдан баш кётюргенди. Украинлы неонацисте терроризмини къырал политикагъа бургъандыла. Ала кеслерини аманлыкьны ишлерине акьыбаллыкь болмагъанланы, абаданланы тартыргъа да уялмайдыла, – дегенди.

Залим Кашироков бюгонлюкде республиканы батыр жашлары энчи аскер операцияда Ата журтубузну эр-

кинлигин къоруулагъанларын, Хорламны тёлусоне кертичилией къала, украинлы бандитлени жокь этилерин чертгенди.

– Россейни халкьларыны бирлигини жылында терроризмге къажалуукьда биригирге кереклисине бютюнда тюшюнесе. Бирге болсакь, бизни хоралаллыкь кюч жокьду, – деп, ол мамырлыкь кючюн жан берген полициячылань атлары унутулмазлыкьларын, республиканы халкьы аланы ёсдорун атааналагъа хурмет этгенлерин айтханды.

Вячеслав Крючков а 21 жыл мындан алгъа аманлыкьчылань жолларын тыйып, антларына жашауларыны ахырына дери кертичилией къалгъан ишчи нёгерчилик атлары унутулмагъанларын айтханды, ол кюн мамыр адамла ёлгенине да жарьсыгъанды.

– Аланы кишиликлери право низамны саклаучулань сатырларына къошулгъан

жаш адамлагъа юлгюдю. Бюгон Ата журтубузну къоруулагъанла аланы ызларындан барадыла, жигитликлерин кёрюзтедиле. Шёндюго заман бизге жангы къоркьула салгъанды, алай къуллукь этиуню магъанасы тюрленмгенди: адамланы жашаулары, саулукьларын саклау, антха кертичилией къалуу. 2005 жылда 13 октябрде жан бергенлени эсгериу, бир жанындан, бушууду, алай, башханындан а, ол бизге къарыу береди, – деп, министр ёлгенлени юйюрлерине, жуукьларына болушулукь мындан ары да этилтигин айтханды.

Митингде «Ата журтну къоруулаучулары» фонду регион бёлюмюню башчысыны орунбасары, СВО-ну ветераны, запасадагы капитан **Чечеланы Эльдар**, 2005 жылда ишчи борчларын толтура туруп ауушхан полицияны капитаны **Ибрагим Тамазовну** атасыча, полициячыны къуллугьун сайлагъан жашы **Рамазан** да сёлешгендиле.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

Ачылыу

Белгиленнген болжалдан алгъа

Тюнене Россей Федерацияны транспорт министрини биринчи орунбасары Константин Пашков бла Федерал жол агентствону оноучусу Роман Новиков видеосвязь амал бла жол инфраструктурада объектлени ачыу бла байламлы жумушлагъа къатышхандыла. Аны юсюнден КъМР-ни Башчысы **Казбек Коков** МАХ-да каналында билдиргенди.

Федерал араны болушлугъу бла Къабарты-Малкъарда Новопавловск-Прохладный-Моздок автомобиль жол къууанчлы халда хайырланьргъа берилгенди. Ачылгъан трасса Россейни автомобиль жолларыны эм магъаналысына саналады эм Север-Юг

министерствосу, Прохладна районну «Управдору» эм къурулушну бардыргъан биригиу къатышхандыла. Тынгылы ремонт Президентибиз Владимир Путинни башламчылыгы бла бардырылгъан «Инфраструктураны жашау ючюн» миллет проектге кёре этилгенди. Белгилерчады, кюн сайын бу жолну юсю бла 10 мингге жуукь автомобиль жюрюгенин, ол санда тюрюл-тюрюл жюклени ташыгъан уллу машинала да. Жангырылгъан участок машинала басынып жюрюген жерге саналады, ол кеси да Къабарты-Малкъарны, Ставрополь крайны эм Шимал Осетия-Алания Республиканыны эм магъаналысына саналады эм Север-Юг

лагъанлары ючюн жюрюгени тереинден ыразлыгымы билдириге сюеме. Нек дегенде ала жол ишлени тынгылы, кече-кюн демей билимлерин, сынамларын да кёрюзтюп, къарууларын да аямай бардыргъандыла. Новопавловск-Прохладный-Моздок жолну республикада жангыртъу ишлери 2025 жылда башлангъан эдиле. Прохладный шахарны чегинден тёбиреп 6,5 километр жол тохташдырылгъан мардалагъа келтирилгенди, дагыда 7,6 километр жолгъа ремонт этилгенди.

Къурулуш ишле бардырылгъанда, кюн сайын жолгъа 50 жуукь техника чыкъгъанды эм 40 адам урунуп тургъандыла. Ишле тынгылы эм къуралыуу бардырыл-

гъанларыны хайырындан белгиленнген болжалдан эсе бир ай алгъа бошалгъандыла. Жылны аягына дери бу трассада узунлугъу 224 метр болгъан чыпыла юсюнде тургъан жолгъа ремонт этилликди. Путепроводну конструкцияларыны асламысын жангыдан сюерикдиле, андан сора бу жолгъа къошулгъан узунлугъу эки километр болгъан участок жангыртыллыкьды. Сёзсюз, ол ишле тамамлансала, Къабарты-Малкъарны жол милюкю къуралгъанлы 100-жыллыгына белгилерча кёрюмдю боллукьду, мындан ары да аллыбызда тургъан борчланы ол халда тамамлай барлыкьбыз, деп чертгенди республиканы оноучусу билдириуонде.

бёлюмню бир бёлегине киреди.

Жолну къууанчлы ачылууна республиканы Жол милюк

бек алгъа аны ишлегенле ауур техникалары бла бир ызгъа тизилип ётгендиле.

Жолда ишлени бардыр-

гъан специалистлеге къырал эм ведомстволу саугъаланы бергендиле. Буюрулгъан жумушларын тынгылы тамам-

Китап дуниясы бла байламлы къадар

3 бет

«Устазлыкьны жюрегими буйругъу бла сайлагъанма»

4 бет

Тюбешиу

Байлашып ишлерге оноулашхандыла

КъМР-ни Башчысы **Казбек Коков** Федерал службаны къырал статистикасыны таматасыны орунбасары **Сергей Окладников** бла ишчи тюбешиу бардыргъанды. Аны юсюнден республиканы оноучусу МАХ-да каналы билдиреди.

Тюбешиуню кезиуонде билдириулени алгъанларыны, ала къалай тинтилгенлери эм жыйылгъандан сора цифра амалла бла хайырланьрча онгла къалай къуралгъанлары сюзюлгенди. Ол жумуш не халда тамамлангъаны юсюнден статистика

билдириуледе уллу магъананы тутады, нек дегенде жыйылгъан шартлагъа кёре тийишли оноула да этиледиле.

Сергей Окладниковха, республикагъа келип, къыйматлы ишлегени ючюн ыразлыгымы билдиргенме.

Къабарты-Малкъар федерал арада ишлегенле бла статистика билдириулени качественларын игилендириге байлашып ишлерге хазыр болгъанын айтханма, ол а регионну айнытыргъа себеплик берликди, деп айтылады билдириуде

Парламент

Бирликни мурдору — Россейни халкьларыны кёп тюрлюлюклеринде

Бу кюнледе Къабарты-Малкъарда Россейни этнокультура айнытугъа эм халкьланы бирликтерини кючлендириге энчи къошумчулукь этгенлеге «Миллетни ёктемилги - 2026» VII Битеуроссей жамауат саугъаны берииу къууанчлы халда ётгенди.

Ала да терроризмге къажау кюрешде жан берген жигитлени хурметлерге, жамауатны мамырлыкь, келир жашауу ышангьылыгынын сакьлар ючюн, биригирге чакьыргъандыла. Ала 21 жыл мындан алгъа Нальчикни орамларында жигитликле этилгенлерин, ол кюнледе мамырлыкьны сакьлагъанланы атлары унутулмагъанларын айтхандыла.

Ызы бла КъМР-ни муфтийини къуллугьун толтургъан **Жамбулат Кереефов** бла муфтийни орунбасары Алим Сижажев эмда Нальчикни килисаларыны благочинный **Валентин Бобылев** муслиман эм христиан дин тёрелени толтургъандыла.

Жыйылгъанла ишчи борчларын толтургъан кезиуде ёлген полициячылань бир минут шумсуз туруп эсгергендиле. Бушуулу жумушла эсгертмеге гюлле салыу бла бошалгъандыла.

халкьла аралы ассоциациясыны таматасы, Россейни халкьларыны ассамблеясыны регионда бёлюмюню башчысы Хаути Сохроков бла ишчи тюбешиу бардыргъанды, деп билдиргендиле бизге КъМР-ни Парламентини пресс-службасындан.

хазнасын сакьлаугъа уллу къошумчулукь этгенин, магъаналы иш тамамлагъанын, ол санда парламентте аралы байламлыкьланы кючлеуге да себеплик этгенин чертгенди.

– Сёз миллетле эм динле аралы байламлыкьланы юслеринден барады. Бю-

Бу магъаналы ишни аллында уа КъМР-ни Парламентини башчысы Татьяна Егорова «Россейни халкьларыны ассамблеясы» битеуроссей жамауат-къырал организацияны башчысы Артур Латыпов эмда РФ-ни Президентини миллетле аралы байламлыкьла жаны бла советини келечиси, Черкеслиени

Тюбешиуге Сабийлени эмда жаш тёлуюн чыгъармачылыкьларыны къаласыны таматасы, Орус география биригиуно регион бёлюмюню башчысы Аксана Карашева да къошулгъанды.

Кьонакьланы алгышлай, Татьяна Егорова Россейни халкьларыны ассамблеясы адет-тёрелени, халкьны

гонлюкде, бир-бир къыралла халкьланы араларында къауугъа ачаргъа, миллетле эм динле аралы даулашла кьозгьаргъа излеген заманда, ол затла Россейни келир кюнюнде, энчи айтханда уа, къадарында, айныуунда бютюнда магъаналы жерни аладыла, – дегенди ол.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Къуллукьгъа салыу

Къабарты-Малкъарны Баш сюдюнде — жангы оноучу

Россейни Президенти Владимир Путин кесини 2026 жылны 12 октябринде чыгъарылгъан 723-чи номерли Указы бла Игорь Дегтарёвну Къабарты-Малкъар Республиканы Баш сюдюню председателине салгъанды.

«Къабарты-Малкъар Республиканы Баш сюдюню председателине Дегтарёв Игорь Петровични 6-жыллыкь болжалгъа салыргъа», – деп айтылады документде.

Алгын Дегтарев Къырым Республиканы Бахчисарай районуну сюдюне башчылыкь этгенди, деп билдириледи РБК-дан.

ОГРАНИЧЕННЫЙ НАБОР
В ПОДРАЗДЕЛЕНИЯ БПЛА

ВОЗМОЖНОСТЬ УВОЛИТЬСЯ
ПО ОКОНЧАНИЮ КОНТРАКТА

6 500 000 РУБ.
ЗА ПЕРВЫЙ ГОД

3 500 000 РУБ.
ЕДИНОВРЕМЕННО

Списание долгов
до 10 млн. руб.

ОБРАЩАТЬСЯ: г. Нальчик, ул. Идарова, д. 198 Тел.: +7 (952) 579 03 45

Жазылыу-2026

«Заман» — маданият хазнабызны сакьлаууру

ХУРМЕТЛИ ОКУУЧУЛАРЫБЫЗ!

Биз «ЗАМАН» газетни бетлеринде республикабызда тамамлангъан ишлени юсюнден билдириуле жазабыз, халкьыбызны тарыхыны, маданият хазнасыны, къууанчларыны, жарсыуларыны, ниетлерини бла муратларыны юсюнден да материалла басмалайбыз. Малкъар халкьны айтхылыкь эм белгили адамлары унутулуп къалмазларыны къайгысын кёребиз, алагъа махтау беребиз. Жаш тёлубюз окьуулу, адепли, жетишилми болуруна себеплик этерге, аны огурулу жумушлагъа кёллендириге

итинебиз. Ахшы адет-тёрелерибизни, ана тилибизни сакьлаугъа энчи эс бёлебиз.

Алайды да, жазылыгыз, билеклик этигиз жангыз газетибизге. «Заманны» алсагыз, ол хар юйюрге жангыз да ахшы хапар, игилик келтирилди. Газетте почтаны бёлумлеринде жазылыргъа боллукьду, алты айга багъасы 1192 сом бла 62 какекди. Изданиябызгъа Интернетде бу адресни <https://smikbr.ru/zaman> ачып, ол магъаналы жумушну алай тамамларгъа да боллукьду.

БИЗНИ ИНДЕКСИБИЗ – П5893

Бирликни мурдору — Россейни халкъларыны кѣп тюрлюлюклеринге

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Татьяна Егорова халкъны хазнасына, адет-тѣрелерине эс бѣлмей, жамауатны ышаннгылы айнытырга онг болмагъанын чертгенди.

– Къабарты-Малкъарда жашагъан халкъланы адет-тѣре хазналарын кѳоруулау баш борчадан бири болгъанлай къалады. Бютюнда ана тилни, къол усталыкъланы, халкъ чыгъармачылыкъны сакълаугъа энчи эс бурулады. Бу иште Россейни халкъларыны ассамблеясы, аны Къабарты-Малкъарда регион бѣлюмо

энчи жерни аладыла. Сиз миллетле аралы келишиулюкню эмда халкъланы кѣп тюрлюлюклерин сакълаугъа уллу юлюш къошасыз, – деп чертди Парламентни башчысы.

Артур Латыпов организация таммамлагъан жумушланы юслеринден билдиргенди. Биригиу РФ-ни Президентини Указына тийишлиликке къырал миллет политиканы игилендири, битеуроссей инсанлыкъны эмда миллетле аралы келишиулюкню кючлер мурат бла къуралгъанын эсге салганды. Къабарты-Малкъарда регион бѣлюмоюно ишине бийик

багъа бергенди. Республикада кѳргенин да бек жаратханын айтханды.

– Къабарты-Малкъаргъа биринчи кере келмейме. Мында къонакълагъа къалай тюбегенлери бютюнда сейирди – таза жюрекден, жылыулукъ бла. Ол а сизде юйретиюно ышаннгылы амалы къуралгъанын кѳргюзтеди. Жетишимле да ол себепден болдуруладыла. Саулай алып айтханда, мени оюмуна кѳре, Къабарты-Малкъарда не жаны бла да иги онгла бардыла – ол себепден регион тѳрк айныды, – деп чертгенди Артур Латыпов.

Тюбешюуде башха соруула да сю-

зюлгендиле, ана тилни сакълаугъа, Россейни халкъларыны этнокултура тюрлюлюклерине энчи эс бурулгъанды. Анга къатышханла тарых эсни, халкъны тин, адеп-намыс хазнасын кѳлор тѳлюлеге жаланда ана тилни себеплиги бла сакъларгъа боллукъду, деген оюмда келишдиле.

Ушакъны ахырында Хаути Сохроков Татьяна Егоровагъа КъМР-ни Парламенти Россейни халкъларыны ассамблеясын ишине эс бургъаны, башламчылыкъларына себеплик этгени оюн айразылыгъын билдиргенди.

Къыйынларына — бийик багъа

Нальчикде Жаш тѳлюню юйюнде «Миллетни ѳхтемлиги – 2026» битеуроссей жамауат саугъа ююн эришиюно Шимал-Кавказ федерал округда регионла аралы кесегини эсеплери чыгъарылгъандыла эмда лауреатла саугъалангъандыла.

РОССЕЙНИ ХАЛКЪЛАРЫНЫ БИРЛИГИНИ ЖЫЛЫ

«Миллетни ѳхтемлиги» деген саугъаны Россейни халкъларыны ассамблеясы тохташдыргъанды. Ол миллет маданиятны айнытыугъа эмда къыралны халкъларыны бирлигин кючлеуге энчи къыйын салгъанлагъа бериледи.

Эришиюно эсеплерине кѳре саугъалагъа округну битеу республикаларыны келечилери тийишли болгъандыла. Ана сегиз тюрлю жаны бла эришгендиле: «Россейни халкъларын бирикдириуге къуллукъ этиу», «Россейни халкъларыны тиллери», «Россейни халкъларыны маданиятлары», «Кѣп миллетли Россей медиада», «Эм иги сынаула», «Хайырлы башламчылыкъ», «Акыйллыланы тѳлюлери», «Бирликни кюню» деген энчи саугъа да тохташдырылгъан эди.

Быйыл Россейни халкъларыны бирлигини жылы болгъаны себепли премияны бардырыуу сыйлы жумушун толтурургъа Къабарты-Малкъаргъа бююрулгъанды. Бу ишге къатышыргъа Москвадан «Россейни халкъларыны ассамблеясы» битеуроссей жамауат-къырал биригиюно баш директору **Артур Латыпов** да кѳлгенди.

Сыйлы къонакъланы араларында дагъыда регионланы власть органларыны, жамауат биригиулен, коммерциялы болмагъан миллет-маданият араланы келечилери, сѳзсюз, энчи аскер операцияны ветеранлары да болгъандыла.

Жаш тѳлюню юйюне кирген жерде республикада болгъан миллет-маданият араланы кѳрмючлери да къуралгъандыла. Алада миллет кийимлени, юйде жюрютолген адырланы, къолдан усталаны агъачдан, ташдан, темирден, жюнден этилген затларын кѳрюрге боллукъ эди. Бир жангыракъда уа – миллет ашла бла ичгиле.

Къууанчылы жыйылыу, тѳреде болуучусуна, Россейни эмда Къабарты-Малкъарны гимнлеринден башлангъанды. Ызы бла сахнагъа «Кавказны танглары» юглююно сабий тепсеу ансамбль тюз тепсеу бла чыкъгъанды.

КъМР-ни Башчысыны Администрациясыны таматасы **Мухаммед Кодзоков** а **Казбек Коконув** байрамгъа къатышханлагъа эмда конкурсуу къурагъанлагъа алгъышлау сѳзон окъугъанды. «Быллай магъаналы ишни бардырыргъа бизни республиканы сайлангъанын биз Къабарты-Малкъарны халкъсына уллу ышанчулукъ эмда хурмет этилгенине санабыз. Бу ишни Россейни халкъларыны бирлигини жылында бардырылгъаны уа бютюнда магъаналыды. Нек дегенде

ѳхтемлиги» тюрлю-тюрлю халкъланы, динлени араларында бирлики кючлеуге къуллукъ этген бек иги проектледен бири болгъанын чертгенди. «Саугъагъа Россейни бек къыйыр жерлеринде жашагъанла да тийишли болгъанлары хычыуун кѳрюнеди. Ала Ата журтха тюз ниетли къуллукъ этиюно чынтыгы юглюсюдюле», – дегенди.

Россейни халкъларыны ассамблеясыны баш директору Артур Латыпов а, биригиулюк хар бирибизден башлангъанын, ол кючлене барса, барыбыз да жетишмилли боллугъабузун чертгенди. «Бу бош саугъа туююлдю, ол халкъны атындан бериледи. Ол къыралны монголугъу, тынчылыгы ююн кесин аямай кюрешгеннге берилген уллу багъады», – дегенди.

Россейни халкъларыны ассамблеясыны КъМР-де регион бѣлюмоюно таматасы **Хаути Сохроков** а былтыр регионал аралы кезиу Дагъыстанда бардырылгъанын эсге салгъанды, ата журтлуларыбызны бу ишге бютюн аслам къатышырларын тилегенди эмда, биригип, барыбызда бирге къаллай чырмауланы да хорларыгъыбызны чертгенди.

КъМР-ни Правительствосуну Пред-

минациялада атлары айтылгъанланы араларында бизни республикадан да болгъандыла.

Алай бла «Россейни халкъларыны бирликлерин кючлеу» жаны бла биринчи даражалы саугъагъа урушун, урунууну, Сауутланнган кючлени ветеранларыны (пенсиячыларыны) Нальчик шахар советини таматасы **Абдуллан Мустафа** тийишли болгъанды, «Хунерли башчы» эмда «Россейни халкъларыны маданиятлары» жаны бла саугъаны ююнчюно даражалысы КъМР-ни Жарыкъландырыу эм илму министерствосуну **Сабийлени** эмда жаш тѳлюню чыгъармачылыкъ къаласыны устазы-юйретуючюсю **Аслан Дзмишшеве** жетгенди.

«Россейни халкъларыны ана тиллери», «Кѣп миллетли Россей медиада», «Эм иги сынаула», «Акыйллыланы тѳлюлери» деген номинациялада энкичи даражалы саугъагъа Россейни илмула академиясыны Къабарты-Малкъар илму арасыны Гуманитар тинтиулену институтуну таматасы **Касболат Дзмихове** берилгенди.

Быйыл Россейни халкъларыны бирлигине жораланып «Бирликни кюню» деген энчи номинация тохташдырыл-

тюрлю-тюрлю башха къаугъаланы ветеранларыны атлары да энчи хурмет бла айтылгъандыла. Сахнагъа чыкъгъан ветеранланы араларында **Чеченланы Элдар, Сергей Яхоев, Ахмед Кануков, Герман Шевчук** да болгъандыла. Аланы хар бири да аскер батырлыкъны кѳргюзтген жигитдиле. Бусагъатда уа тюрлю-тюрлю къуллукълада, ишледе бет жарыкълы урунадыла.

Ол кюн саугъалангъанланы республикада атлары айтылгъан жырчыла эмда тепсеу коллективле да жырлары эмда тепсеулери бла алгъышлагъандыла. Жаболаны Замирад, Жаникаланы Элдар, Рустам Абанокон, Азамат Цавкилов, Евгений Енин, Тимур Гуззов, Заира Кадерагаева, «Кавказны танглары», «Черкесский круг» жыйылгъан жамауатны ыразы этгендиле.

Нальчикде битеуроссей эришиюно округ кесеге юч кюнню баргъанды эмда анга къатышханланы Чирик кѳлге жолуочулукълары бла бошалгъанды. СКФО-да хорлагъанла хунерликлерин быйыл ноябрде Москвада бардырылыкъ федерал даражада кѳргюзталыкъдыла.

ДАЛХАТЛАНЫ Марзият.

Документле

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну

Б У Й Р У Г Ы

2026 жылны 2 октябрь

Нальчик ш.

№546-рп

Бийик билим берген окъуу юйледе, ишлерин Къабарты-Малкъар Республикада бардыргъан илму махемеледе окъугъан эмда музыка искусство жаны бла билим алыуда бла илму-тинтиу ишледе энчи фахмулукъларын кѳргюзтген студентлеге бла аспирантлагъа Ю.Х. Темирканов атлы энчи стипендияла беруино юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну «Ю.Х. Темирканов атлы энчи стипендияланы тохташдырыуу юсюнден» 2024 жылны 9 августунда чыгъарылгъан 130-ПП номерли бегими бла къабыл кѳрюлген Болумгъа тийишлиликде:

1. Ю.Х. Темирканов атлы энчи стипендияланы берирге:

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Председатели

МУСУКЛАНЫ А.

Район жумушла

Миллет проектлени жашауга бардыра

Баш кюн Элбрус районну администрациясыны башчысы Отарланы Мухтар кезиюло кенгеш бардыргъанды. Анга администрацияны бѣлюмлерини таматалары бла эллене администрацияларыны башчылары къатышхандыла.

Жыйылыуда миллет проектлени, федерал эмда регион программаланы толтуруу не халда болгъанына артыкъ да уллу эс бѣлюнгенди. Ол санда «Жашау этерге инфраструктура», «Юйюр», «Жаш тѳлю эм сабийле», «Узун эм тири жашау» деген миллет проектлеге кѳре тамамлангъан жумушла сюзюлгендиле.

Сѳз ич ишле органлада, аскерде да къуллукъ борчларын толтура ѳлгенлени атлары унутумлазча этиюно, Халкъны бирлигини кюнюн белгилеуге хазырланууну юслеринден да баргъанды.

Келишиулюкню къайгъысын кѳрюн

Бу кюнледе Тырнауузда миллетлени бла динлени араларында келишиулюкге жоралангъан жыйылыу болгъанды. Аны Элбрус районну администрациясыны башчысы Отарланы Мухтар бардыргъанды. Бу магъаналы соруну сюзюуге миллетле эм динле аралы соруула жаны бла комиссияны келечилери къатышхандыла.

Тюбешюуде быйылны тогъуз айында миллетле эм динле аралы келишиулюкню жалчытыу жаны бла тамамлангъан ишлени эсеплери чыгъарылгъандыла. Сѳз районну тирресинде миграция бла байламлы болумгъа къаралгъанды эмда ол жаны бла законда жангычылыкъларгъа, ала кылай толтурулгъанларына энчи эс бурулгъанды.

Ала бла байламлы патриот магъанасы болгъан «Зарница» аскер-патриот оюнну бардырыргъа белгиленнгенди. Табийгъат жаяу жолну къурауу онглари да сюзюлгендиле.

Кенгешде сюзерге деп

Жыйылыуда жаш тѳлюню адеп-къылыкъларгъа юйретюю юсюнден да сѳлешингенди. Аны юсюнден кенгеше къатышханла оюмларын айтхандыла, ишни

игилендириу жаны бла кеселери билген амалланы да туура этгендиле. Тийишли специалистлеге да эсгертиле этилгендиле.

Къайтарылмаз ююн — унутмазгъа

Тырнауузда Къулийланы Къайсын атлы маданият юйде 2005 жылны 13-14 октябринде Право низамны сакълауу органлада къуллукъ эте тургъанлай аскер борчларын толтура ѳлгенлени эсгерю кюннге аталгъан митинг болгъанды.

Анга Элбрус районну башчысыны орунбасарлары Тол-

гъурланы Расул бла Анзор Кармов, Жамауат советни келечиси, «Элбрусские новости» район газетни баш редактору Газаланы Зухура, дагъыда Россейни МВД-сыны Элбрус районда бѣлюмонде къуллукъ этгенле, устазла бла окъучула, регион коллежджени студентлери, Жаш тѳлю араны келечилери, районну

билим беруу управлениясыны жаш тѳлю политика жаны бла бѣлюмоюно келечилери къатышхандыла.

Жыйылгъанлагъа ыспаслау сѳзоу бла Толгъурланы Расул бла ОВД-ны ветераны, милицияны отставкадагъы подполковниги Байкъазыланы Назир сѳлешгендиле. Ала башда сагъынылгъан ачы кюнледе жан берген жигит жашланы атлары унутумлазлыкъларын черте, аланы бир минутну шаш туруу бла хурметлерге чакъыргъандыла.

Ол кюн митингге келгенле Нальчикни орманларында болгъан кызауатны суратлангъан фильмге да къарагъандыла.

Эсгертиу: Элбрус райондан 17 адам къуллукъ борчларын ахыр такъыйкъагъа дери толтура жан бергендиле.

ТЕМУКУЛАНЫ Асият.

Эсгерю

Антларына кертчиликлерини, кишиликлерини юсюнден да айтылгъанды

Нальчикде жаш къараучуну театрында «Октябрьни ачы ауазы» деген ат бла эсгерю тюбешюу болгъанды. Ол 2005 жылда 13 октябрде болгъан бушуулу ишлеге жоралангъан эди. Аны КъМР-ни Жаш тѳлюню ишлери жаны бла министерствосу къурагъанды.

Театргъа къуллукъ борчларын толтура ѳлген жигитлени эсгерирге колледждеде билим ала тургъан 150-ден аслам жаш бла кыз кѳлген эдиле. Мында «Нальчик: ол бушуулу кюн бла бюгонюно жарык, тынчылыкълы жашау» деген ат бла сурат кѳрмюк да къураылгъанды. Ол къайгырыу кезюуде алыкъа туумгъан жаш адамланы хазна къалмай барысы да анга уллу эс буруп къарагъандыла, суратланы алларында иги кесекке дери сюелгендиле. Андан сора уа жарымсагъатлыкъ документли фильм да кѳргюзтолгенди.

Жаш тѳлюню ишлери жаны бла министерствону бѣлюмоюно башчысы Заур Тлеухраев залда олтургъанлагъа ол бушуулу кюн ажымлы ѳлгенлени бир минутну шаш сюелип эсгерирге чакъыргъанды. Андан сора жыйырма бла бир жыл

мындан алгъа болгъан ишни къысха билдириу этгенди. Ызы бла право низамны сакълауучу органланы ветераны, милицияны отставкада полковниги Муаед Пихов сѳлешгенди. Ол октябрь айны ол къара кюнлеринде, кѳп тенглерича, аманлыкъчылагъа къажау жигитча сюелгенледен бири болгъанды. «Мен ант этгенме, анга кертчи болургъа керек эдим», – дегенди ветеран.

Жаш адамлагъа насийхат сѳзон айта, ол экстремизмге бла терроризмге къажау кюрешде хорлар ююнчю биригирге керек болгъанын чертгенди. «2005 жылда болгъан иш республикабызны тарыхында кесини терен ызын кыйгъанды. Ол эки кюнню ичинде жаш адамла, бизни жерлешлерибиз сауутлангъан бандитлени жолларын тыяр ююнчю, жанларын-къанларын да аямай къазауат этгендиле. Аланы араларында ишге аны аллында кюн биринчи кере чыкъгъан жаш, ол кюнледе сабий табып кѳлген кѳп балалы ана да бар эдиле.

Бандитледен бири, ол тиширюну кѳзюне къарап, ушконку жюргюгенине тирегенде, аны: «Сабийлерин бардыла, ѳлтюрье мени», – деп тилегенине да къарамай ѳлтюргенди.

Аны къаллай ана тапхан болур эди, деген соруу бюгюн да тынчайтмайды.

Ол кюн къолларына сауут алып чыкъгъан бандитле алларына тюшгенни ѳлтюрюп барыргъа хазыр эдиле. Ала бек алгъа милицияны биринчи бѣлюмон къолгъа этип, анда сауутланы хайырланып, Правительство юйюне кирирге умут этген эдиле. Болсада милициячыла аланы жолларын кесгендиле. Право низамны сакълаучуладан отуз бешиси мамырлыкъ ююнчю жанларын бергендиле», – деп хабарлагъанды полковник.

Жаш адамла аны эсгерюлерине бла насийхат сѳзлерине уллу эс буруп тынгыла бергъандыла. Кѳп соруула да бергендиле: «Ол къоркучулу кюн кесигизни окъла тюбюне атханыгъызда, не затны юсюнден сагъыш эте эдигиз?» «Юйюрюгюз, сабийлеригиз эсигизге келеми эдиле?» «Къаугъа бошалгъандан сора къаллай оюм этгенсиз?»

– Ол кезюуде бизни бирибиз да кесини юсюнден сагъыш этмегенди. Ишге кире туруп, андан алгъа уа Ич ишле министерствону окъуу ююнчю де билим алып башлагъан биринчи кюнде хар бири да этген антларына кертчи болууну бир такъыйкъагъа да

унутмагъандыла, аны къой, солдула болгъанла окъуна, кѳлп, бандитлеге къажау сюелгендиле.

Кесими юсюмден айтханда, тамата жашым Воронежде Ич ишле министерствонун университетинде окъуй тура эди. Юйде дагъыда кичи сабийле бар эдиле. Алай аланы юсюнден сагъыш этерге заман жокъ эди. Форма кийген башха тенглерими да алай эди болуплары, сагъышлары да.

Хар зат да бошалгъандан сора, къуру мен угъай, башхала да «бири барысы ююнчю, барысы да бири ююнчю» дегени магъанасына тюшоннгенбиз. Алай ишде барыбыз да биригирге, бир болургъа

кереклисин ангылагъанбыз», – дегенди Муаед Пихов.

Жаш адамла уа экранда, суратлада да кѳрген архив материалланы юслеринден оюмларын айтхандыла.

Ахырында КъМР-ни Жаш тѳлюню ишлери жаны бла министерствосуну келечиси Заур Тлеухраев «Октябрьни ачы ауазы» деген проект жаш адамла озгъан заманны дерслеринден хыйсап этер, ол кюнледе жашаулары юзюлгенлени унутмаз эмда терроризмни бла экстремизмни къаллай тюрлюсюне да жол бермез ююнчю къураылгъанын айырып айтханды.

ХОЛАЛАНЫ Марзият.

- Самира, устаз болургъа не замандан мурат этгенсе? Нек сайлагъанса бу усталыкъны?

- Усталыкъны жүрегими буйругъу бла сайлагъанма. Сабийлеге билим беруу эмда аланы жашауда къаллай жолну, не усталыкъны сайларыклары манга уллу магъананы тутады. Устазны иши жаланда окутуу бла чекленмейди: ол сабийни аңгыларгъа, аңга болушурга эм керекли кезиуде тюз жолгъа буругъа керекди, аны бла бирге мени кесими да дайым айнытады.

- Усталыкъгъа итиндирген а ким болганды?

- Биринчи устазым Шунгарланы Асият Даутовна. Ол, манга жаланда биринчи устаз болуп къалмай, бу усталыкъны къаллай магъаналы эм алапат болганын кѳртѳзгенди.

Эсимдеди аны сабийлеге къалай кырагъаны, халаллыгы, тѳзюмлюлюгю эм хар окыуучугъа энчи жол таба билгени. Ол хар заманда бизни кѳллендирип, кючюбюзге ийнанып эмда окыуубузну сейир этерге кюрешгенди.

Аны хайырындан келген болур биринчи кере акъылыма жашаууму педагогика бла байламлы этерге. Аны хайырындан келген болур биринчи кере акъылыма жашаууму педагогика бла байламлы этерге. Аны хайырындан келген болур биринчи кере акъылыма жашаууму педагогика бла байламлы этерге. Аны хайырындан келген болур биринчи кере акъылыма жашаууму педагогика бла байламлы этерге.

- Биринчи дерсинг эсингемиди?

- Саулай алып кырагъанда, ол тынч ѳтгенди, алай чырмаусуз, кесим сунганлай ѳтѳп къалганды деп да айталаймай. Планнга кѳре, аңгылашынуулу, жѳнгил ѳтерик сунган эдим. Алай дерс баргъан заманнга кѳп затны эсге алыргъа керек болганды. Эсими бютѳн бек бѳлѳрге керек болганын аңгылалгъанма. Теорияны билген игиди, алай практика жанын бютѳнда ѳсдѳрюрге керек болганына тошѳнгенме.

Экинчи жыл ишлегенилге, алыкъа сынамым аз болганын аңгылалай. Планнга кѳре бармаса деп, неда са-

Жаш тѳню

«Устазлыкъны жүрегими буйругъу бла сайлагъанма»

Кеси кѳп болмай Нальчик шахарны 8-чи номерли школун бошагъан Биттирланы Валерийни кызы Самира энди мында устаз болганды. Бу усталыгъына не зат учундургъаныны юсюнден Гергъокъланы Фатима бла ушагъында айтханды.

бийле мен сакълагъанча кеслерин жюрѳтмесе, абызырагъан да этеме.

- Жетишимли устаз къалайды, сени оюмунга кѳре?

- Жетишимли устаз, мен акъыл этгенден, сабийлеге билим беруу бла чекленмей, аланы эшите, аңгылай, хар сабийге энчи кырай билирге керекди. Заман да, сабийле да терк тюрленедиле, иги устаз а аңга кѳре билимин ѳсдѳрюрге, жангы окъуу амалланы хайырланьыргъа, кесини ишин оюмлай билирге керекди. Мен да эсли, сабийле сѳйген эмда хурметли устаз болурума ийнанама.

- Сабийле бла бир тил табаламыса, аланы эслерин окъуугъа къалай бураса?

- Окъуучуларымы эшите билирча, ала бла бир тилли болурча эсли, ышан-

гылы да устаз болургъа итинеме. Ала манга айтырыкларын, сорлуқларын, акъылларын буюкммай айтсала, ол эм багъалды манга.

Бусагъатдагы сабийле башхаракъладыла. Ала телефонлада кѳп заманын ѳтдѳредиле, жангыгъа терк юйренедиле, аны бла бирге сейирлерди да терк ѳтеди. Аны ючѳн дерслерими оюн халда, тюрлю-тюрлю жумушла кырап, жашаудан юлѳле келтирип, алай бурама аңга эслерин.

Низамны сакъларгъа да керекди. Аны бузгъанга уа халал жюрѳк бла, урушуп кыюмай, алай нек этерге жарамагъанын аңгылатама.

Хар заманда бир тилли болургъа да тошмѳйди, ол себепден сабийлени бир бири бла тѳнгѳлѳшдирмей, жууукълашдырургъа мадар излейме.

- Дерсинги магъаналы этерге къалай амалланы хайырланаса?

- Дерсе сабий, тынгылап турмай, ишге тири къатышса, ол заманда эсинде кѳп зат къалады. Аны ючѳн, сорула берип, оюн халда, сохталаны кыаумлагъа бѳлюп да, алай ѳтдѳреме дерсими. Дагъыда жашчыкъланы бла кызычыкъланы эслеринде айтханын иги кыалыр ючѳн, жашаудан юлѳле келтиреме. Хар сабий кесин сынарча энчи жумушла бла да хайырланама. Дерсни ахырында сохтала кеси сѳзлери бла не жангы зат билгенлерин айталсала, манга уллу жетишимди.

- Ата-анала бла байламлыкъны уа къалай жюрѳтесе?

- Ата-анала бла келишир ючѳн, ышангыллыкъ, хурметлеу бек керекдиле. Сѳзсюз, сабийге не жаны бла да болушалыр ючѳн, ата-анала бла бир тилли болургъа керекбиз. Бир бирибизге ышанып кыюмай, бир акъылгъа келишсек, аны игиге санайма. Ата-аналада устазда да бир тюрлю жюрѳк кыыйын болмаз ючѳн, сѳлѳширге, сорургъа керек болгъан сунама. Устаз бла ата-анала бир бирлерин аңгылап, багъаласала, окъуучула да ырахатлы болура.

- Ишинге бек кыыйыннга нени санайса?

- Хар сабийни энчилигин эслеп, дерсни барысы да аңгыландыла этген бусагъатда манга кыыйын кѳрѳнеди. Бири айтханымы аңгылап, дерсин терк этип бошайды, башхасына уа кѳбюрѳк заман керек болады. Аны ючѳн дерсни заманында планмы да тюрленеди.

Не болса да, устаз сабыр, тѳзюмлю болургъа керекди. Аңга да сынам бла заман керек болур. Ол затлагъа да юйренеригиме ийнанама.

Сѳзсюз, усталыгъымы ѳсдѳре барлыкъма. Сабийле дерслериме сѳйѳп келирча жангы окъуу амаллагъа юйренериге, дагъыда аланы акъылларын иги аңгыларча билимми кѳнгѳртирге сѳемер. Сабийле багъалагъан, ышангыллы, ахшы устаз болургъады муратым.

Бир бирни аңгылауу бек иги амалы

Почтаны битеудуния кюнѳню аалында «Россейни почтасы» компания 2026 жылда почта жыл сайын бардыруучу «Письмо жазууу бек иги дерси» деген эришмуде хорлагъанлы бла лауреатланы атларын туура этгенди. Ол тизмеге битеу да 35 школчу бла 6 устаз тошгендиле.

Аланы араларында Кѳнде-ленде Энейланы Тимурну атын жюрѳтѳн 4-чѳ номерли орта школдан 9-чу классны окъуучусу Тюбейланы Альфия да барды. Ол конкурсу «Цифралы дуняда адамланы араларында байламлыкъла бютѳнда магъаналы нек болгъанларыны юсюнден шѳѳхунга жаз» деген бѳлюмѳнде айырмалы болганды.

Альфия устазы Отарланы Жамилланы болушлугъу бла хазырланган эди конкурса. Кесини ишинде шѳндѳгѳ дуняда, нейросѳетлени, электрон амалланы, ИТ-технологияланы айнѳтыгъа уллу магъана берилген заманда, адамланы араларында байламлыкъланы, жюрѳк жыпылуукъуна да бютѳн бек сакъларгъа кереклисини, аланы бир гаджет бла да алышындырыргъа онг болмагъаныны юсюнден жазгъанды.

«Сабийлени кыагытда жазылгъан письмо ол сѳзимлеринги билдириуно, аны жаз-

гъанын халин хатына, оюмларына кѳре аңгылауу амалы болгъанына тошѳндѳрюуно магъанасы бек уллууду», - дегенди школну директору орунбасары Улакъланы Марина. Конкурса къатышханлагъа багъа бергенде да Альфия уллайгъан адамча оюмлагъанын белгилегендиле, дагъыда технологияланы терк айнып барыуунда бек багъалы шартны – адамланы араларында жюрѳк ачыкълыкъны - кѳралгъанын адамланы арасында таза жюрѳкден байламлыкъны кѳре билгенин чѳртгенди.

Эришмуде кыралда жыл сайын январьдан сентябрге дери бардырылгъаны 24 жыл болады. Ол заманын ичинде аңга Россейден 2,6 миллиондан аслам жаш адам къатышханды. Аны кырагъанла – Россейни почтасы, Россейни связъда ишлегенлерини профѳюзлары, Москвада Михаил Ломоносов атлы кырал университет, Россейни Жазы-

уучуларыны союзу эмда РФ-ни Къоруулау министрѳтѳсу.

Россейни халкъларыны бирлигини жылында эришмуде патриот магъаналы бѳлюмлерине артыкъда кѳп адам къатышханды: «Барды алай усталыкъ – Ата журтну кыоруулау», «Насыплы юйорню амаллары», дагъыда «Биз жомакъны кѳрти этер ючѳн туугъанбиз».

Россейни Президенти Владимир Путин 2012 жылда окъуна почтаны бу конкурсуна бийик багъа бергенди: «...Бу сейир, кѳпле жаратхан эмда бек ариу проектни башламчыларына энчи ыспас этерге сѳемер. Алай инсанлыкъ, жамаут да

башламчылыкъла сабийлеге кеслерини кючлерине бла онгларына ийнаныргъа болушдыла, чыгъармачылыкъгъа кѳллендиредиле, кюч-кыару бередиле. Жаш тѳнѳюбюзно патриот ниетде, ариу кылыкълы ѳсдѳрюуде да магъаналары айтып-айтмазча уллууду».

Почтаны чыгъармачылыкъ проекти письмо жазууу сакъланыууна эмда айныуна себеплик этеди, ѳсѳп кѳлген тѳлѳню юйѳр бла ана тил багъалы хазнала болгъанларына, кыралыбызны халкъларыны тарыхыны бирлигине эмда аланы араларында шѳѳлѳк ѳмюрлѳк боллугъуна тошѳндѳрюрге болушды.

2026 жылда Социал-маданият башламчылыкъланы фонду бла бирге Почта, Россейни халкъларыны бирлигини жылына жоралап, «Эм магъаналы затны юсюнден сабий письмола. Бирликдеди бизни кючюбюз» деген китапны басмалагъанды. Ол а эришмуде къатышханланы ишлерини 12-чи жыйымдыгъыды.

Чыгъармачы конкурса къатышхан жаш адамланы письмоларындан «Ата журт неден башланады? Эм магъаналы затны юсюнден сабий письмола» деген аты бла 24 китапдан сейир китапхана кыралгъанды. Аны тиражы 48 миндѳн артыкъды. Аладан бири - «Мени юйѳмде амур къапкан турады» дегени - «Жылы китабы» кырал конкурсу лауреаты болганды. Эки китапны уа Россейли кѳсмонавтла МКС-да учаргъа биргелерине алгъандыла.

«Письмо жазууу бек иги дерси» Битеуроссей конкурсу «Россейни бек иги социал проектлери» деген программа «Фахмулу сабийлеге бла жаш тѳнѳе себеплик эту» деген кыаумда эм иги социал проекте санагъанды.

ДОДУПЛАНЫ МАДИНА хазырлагъанды.

Спорт

Жигитлеге жоралап

Тырынаузда ич оргналаны борчларын толтура ѳлген кѳчѳчилерини хурметлерине каратѳден регионла аралы эришмуде кыралгъанды. Аңга Ставрополь крайдан, Абхазиядан, Дагъыстандан, Шимал Осетия-Аланиядан, Кырачай-Черкесден бла бизни республикадан юч жюзден аслам спортчу къатышхандыла.

Республикабызны кыаууму анда жетишимли болганды – 44 майдал алгъанды. Кеслерини ауурлукъ кыаумларында биринчи жерлеге Кызаланы Мансур, Чыпчыкъланы Магомѳт, Инал Гѳтигѳжев, Аналаны Мурат, Малика Маришѳева, Бийчеккуланы Самия, ѳтѳзланы Алана, Самия ѳминова, Ванник Григорян эм башхала чыкъгъандыла. Дагъыда кюмѳш майдалланы саны – 11, «доммакъланы» уа 18 болганды.

Алчы жѳрлени алгъан спортчулагъа майдалла, грамотала бла саугъала берилгендиле.

Майдалла бла кыайтхангъыла

Ворѳнежде каратени ашихара тюрлюсюнден Россейни биринчилиги бла чемпионаты кыралгъандыла. Эришмуде кыралны 20 региондан 600-ден аслам спортчу къатышхандыла, ол санда бизни республикадан да тѳртѳулѳн болгъандыла.

Юч спортчубуз, сѳрмѳшлерин ахшы бардырып, майдалла бла кыайтхандыла. Алай бла кеслерини кыаумларында биринчи жерлеге Тамерлан Бахсанов, Шахмырзаланы Амин, Дамир Бѳтѳров чыкъгъандыла, Мамайланы Рамазан «кюмѳшѳн» алгъанды.

Быллай кѳрѳмѳдѳле бла битеукоманда

Биринчи атламлары — жетишимли

Элбрус районда «Бутса первых» деген гитче футболдан турнирни муниципал уруму ѳтгенди. Аны «Биринчилини атламлары» биригуюно жѳр-жерли бѳлюмю кырагъанды.

Турнир жѳл санларына кѳре эки кыаум къатышханды. Аланы ойнагъанларына кыараргъа кѳлген сыйлы кыонакъланы араларында Элбрус районну администрациясыны башчысыны биринчи орунбасары Толгъурланы Расул, билим беруу управленианы таматасы Атакъланы Нюржан, администрацияны социал жумушла жаны бла баш специалисти Ахматланы Ариужан болгандыла.

Футболдан эришмуде судьясы Байсолтанланы Артур эди. Эсеплеге кѳре 12-14-жыллыкъланы араларында 1-чи жерге Тырынаузуну кыарындашда ѳтѳзланы атын жюрѳтѳн 3-чѳ номерли школ чыкъгъанды. Тырынаузуну 5-чи

эсепде республиканы кыаууму экинчи тизгинде орналгъанды.

Барысын да озгъангыла

Шимал Кавказда боксдан олимпиаданы биринчи чемпиону Гайдарбѳк Гайдарбѳковну туугъан кюнѳне аталып, Каспийск шахарда Дагъыстанны бла Кыабарты-Малкъарны кыаумлары бир бирлери бла эришгендиле.

Кызыу кюрешде тамата тренер Кючменланы Асланны башчылыгъында бизни спортчула 9:2 эсеп бла кыонакълбай кыауумну хорлагъандыла. Командабызгъа Газаланы Мусса, Аслан Аршѳев, Алихан Аталиков, Кѳмран Хамбазаров эм башхала киргендиле.

Усталыкъларын кѳргѳзѳтѳгендиле

Олимпиада оюнлагъа къатышхан спортчу халкъла аралы классы устасы Маргарита Мкртчяны хурметине Ессентукиде тѳхвѳндонуну ВТФ тюрлюсюнден край даражалы эришмуде кыралгъанды.

Аңга Россейни юч региондан юч жюзден аслам спортчу къатышхандыла, ол санда бизни республикадан да 49 тѳхвѳндончу. Эсеплеге кѳре, ала он алтын, тогуз кюмѳш эмда онѳрт доммакъ майдал алгъандыла. Алай бла алчы жерлеге кеслерини ауурлукъ кыаумларында Абдуллапаны Амалия, Сѳргѳй Хан, Инал Хараѳев, Бѳзюланы Лия, Марк Шаталов, Хаджиаланы Азалия, Асанланы Дарина, Арсений Цѳпа эм башхала чыкъгъандыла.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

номерли гимназиясы экинчи болганды. Кѳнделени Энейланы Тимур атлы орта школууа 3-чѳ жѳри алгъанды.

15-17-жыллыкъланы араларында 1-чи жерге Былымны Ахматланы А.М. атлы орта школу тийишли кѳрѳлгенди. 2-чи жерге – Огъары Басханни Теммоланы М.Д. атлы орта школу эмда 3-чѳ жерге Кѳн-

делени Энейланы Тимур атлы орта школу чыкъгъандыла. Эм иги футболчула да сайлангандыла. Алай бла эм иги бомбардирге Жанатайланы Алидар саналгъанды. Эм иги вратарь Хапаланы Муслим болганды. Эм иги ойнагъанга уа Гѳлѳйяны Джахбала сайланганды.

ТЕМУККУЛАНЫ Асият.

Башламчылыкъ

Бурунгулду эли жангыртыр кысапкан

Малкъар ауузунда Кюнлѳм уллу эм эртѳтеги элѳден бирине саналады. Бурун замнада анда 35 тукъум жашагъандыла. Бюгѳнлѳкде мында 250 аслам жашау журтн мурдору сакъланганды. Андан сора да, алты къала эм федерал магъаналы архитектура эсѳртмѳле да бардыла.

Кѳп болмай эли жангыртыу бла байламлы проект Нальчикде кыралны сакълауунда болгъан маданият хазналары объектлерин сакълау жаны

бла управленианы кѳнгѳшинде кѳргѳзѳлѳгенди. Аңга кѳре, мында миллет маданият тѳйре кыуаргъа, ол санда бурунгу Болат-Къаланы жангыртыргъа, хунала кыалаучуланы школун ачаргъа, башха кѳл усталаны, суратчылары мастерскойларын кыуаргъа, тукъум орам бла шагырейлендиричи да мадар этерге мурат барды.

Эсге сала айтсакъ, «Ырахатлы туризм» деген магъаналы проект бла «Нюр»

журналны баш редактору Сабанчыланы Арипа шагырейтѳгенди. Проектге кѳре кыонакъла 3-7 кюн туруп, тѳгѳрек-башха тынгыллы кыараргъа, таулуланы жашаулары бла шагырейлендирге онг табарлыкълдыла. Аны бла бирге алагъа кыошлада болурча, тау жолланы кыдырырча да онгла кыуарлыкълдыла.

МАГОМЕТЛАНЫ Сулейман. Суратны МАМАЙЛАНЫ Алий алгъанды.

УФСБ

Наркотикле ташыр умутлары юзѳлгенди

Наркотиклени законсуз сатыу-алуугъа кыажау излеу-тинтиу жумушланы бардырган кезиуде Россейни Къоркъуусулукъну федерал службасыны КъМР-де Управлениасыны кыулукълучулары Россейни МВД-сыны Чѳгѳм районда бѳлюмюно полициячысыны эмда 42-жыллыкъ инсаны аманлыкълны ишлерин тохтатхандыла. Ала Кыабарты-Малкъаргъа башха регионладан наркотиклени

ташыуу кыуаргъа умут этгендиле. УФСБ-ны пресс-службасындан бизге билдиргенерча, законсуз сатыу-алуудан «мѳфедрон» уллу дарман сыйырылгъанды, аны бютѳлю ауурлугъу 303 граммгъа жетди.

Россейни СК-ны КъМР-де Следствие управлениасы РФ-ни УК-сыны 30-чу статьясыны 3-чѳ кѳсегине, 228.1-чи статьясыны 5-чи кѳсегине эм 286-чы статьясыны 3-чѳ кѳсегине бузукълукъ этилгени бла байламлы уголовный иш ачханды. Законда жазылгъанча, быллай аманлыкълны этген жашаууну ахырына дери тутмакъда тутулугъа боллукъду.

Шѳѳлѳккыню кючлеген жолуучулукъ

Николай Морозов тауча тюз кесибизча билген, Кыашхатауда таулула ичинде ѳсген жаш шѳндѳ Псковда жашайды, кичи ата журтуну уа хар солугъа чыкъгъанлай кѳледди. Быйыл ол жашагъан шахарда китап басмалап, мындагы танышларына, жерине, суууна, таууна, кѳлѳне атап, назму жыйымдыгъын да саугъа этгенди. Анда кѳп жылланы шѳѳлѳккыню жюрѳтѳн Газаланы Масхутка аталып назмусу да барды.

Николай туугъан жеринден тансыгъын алырча, Масхут, Чочайланы Хызырны да жол нѳѳр этип, аны Уштулугъа зилтендиле. Жаш заманында 101-чи маршрут бла туристлени Тау-Артына (Грузиягъа) ташып тургъан Газа улу, Псковдан кѳлген бир жѳрлибизге Уштулуда кѳп ариу жѳрлени кѳргѳзѳтѳнлерди бла чекленип къалмай, Црайланы Борисни кыошунда эки кече кылып, таулула мал тутуп, къалай баш кѳчидиргенлерин, кыош кыалачланы бла айранны къалай этилгенлерин да кѳргѳзѳтѳнди.

Кыысхасы, агротуризм ол къалай болгъанын аңгыларча, жашла Николай кыуаршдырган жыргъа тынгыллы видеоролик да этгендиле. Ол роликте, жашла таулада айлана тургъунчу, кѳпле багъа бергендиле, аланы араларында быллай ариу жѳрле кыайда болгъанларын соргъанла да асламдыла.

«Северный» приют болгъан жерге дери машина бла барырчады. Нарзандан суусалпарын кыандырып, жолуучула экинчи кюн «Северныйден» эртѳтѳнликде сагъат жетиде тебиреп, тѳрт сагъатча жууукъ заманны жауалай жол кыдыргъандыла. Гѳзе ыфчытка (бийиклиги 3465 метр) дери. Ол жолуучулукъ Уштулуда биринчи кѳре болгъан Николайны эсинде бютѳн бек

къаллыкъ сунама. Бу тѳйредеги бийик таулагъа, ыфчытка, бутѳйлеге, кыошда этилген кыош кыалачлагъа аталып назму, жыр этилгиги да баямды.

Белгилисича, быйылгъы жыл Россейде Халкъланы бирлигини жылыча бардырылады. Таула уа ол бирлѳшуге, шѳѳлѳккыню андан да кючлю этиуге, жангы назму тизгинлени тизиге да себеплик этген жерди. Эки таулу, бир орусу жаш бу жолуучулукълары бла миллетлени бирикдируу, тѳнглик, шѳѳлѳккы къалай болгъанларын кѳргѳзѳтѳп кыайтдыла. Мындан ары да быллай жарыкъ жолуучулукъгъа чыгар кюнлери кѳп болсунла.

МАМАЙЛАНЫ Алий.

Суратланы автор алгъанды.

Баш редактор
КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан
РЕДКОЛЛЕГИЯ:
ТЕКУЛАНЫ Хауа (баш ред. орунбасары),
ЖАНГУРАЗЛАНЫ Нажабат
(баш ред. орунбасары)
КЕТЕНЧИЛАНЫ Зульфия
(жууалы секретарь),
МУСКУКАЛАНЫ Сакинат,
ТИКАЛАНЫ Фатима,
ТРАМЛАНЫ Зукъура,
УЛЫШАЛАНЫ Мурат.

ТЕЛЕФОНЛА:
Редактуру приёмный – **42-63-01**. Баш редактуру орунбасарлары – **42-38-21, 40-04-82**, жууалы секретарь – **40-28-97**, секретариат – **40-93-62**, корректоры, специалисте – **42-65-82**.
РЕДАКЦИЯНЫ БѳЛѳМЛЕРИ:
Политика эм право – **42-24-02**, экономика – **42-66-73**, культура – **42-66-76**, социал ишле – **42-75-82**, курортла, туризм эм спорт – **40-39-93**, окъуучула бла байламлыкъла жюрѳтѳу эм жазылуу – **42-37-94**, сурат алыуучу – **40-59-18**, энчи корреспондент – **42-68-72**, операторла – **42-66-85**.